

de Vuurbloem

verschillend-zijn waarderen
preventie en geweldloze hantering van conflicten

www.devuurbloem.be -- info@devuurbloem.be

Generaal Lemanlaan 126, 8310 Brugge

Tel: 0032 (0)15 43 56 96

Nieuwsbrief nummer 9, juni 2012

Inhoud:

- Getuigenis: Het leven achter emoties
- Brief vanuit Palestinië
- Weg van de hoop
- Een paar reacties na een vormingsdag
- Ons nieuw traject
- Agenda voor het najaar

Getuigenis

Het leven achter emoties

Klara woont thuis met moeder en een gehandicapte jongere broer. Ze kwam enkele jaren geleden in het 5de jaar aan in onze school. Uitgewezen uit een andere school. Ze leek een heel verhaal met zich mee te dragen.

Je kan in een school werk maken van een ruime en brede intake. Je kan je informeren bij de school van herkomst om te weten welk 'vlees' je in de kuip krijgt. Je kan ook aanvaarden wie komt, leren van wie komt, aan de nieuweiling de autoriteit en de autonomie geven om zich kenbaar te maken. Zo kan je vermijden dat je je onbewust door de verkende geschiedenis laat beïnvloeden.

Jonge mensen voelen vandaag als je hen op een wit blad laat beginnen. Ze voelen ook als je dit slechts voor de schijn zegt, als welkomstwoord, en achter de rug op zoek gaat naar 'bezwarende informatie'.

Ondertussen is Klara in het laatste jaar van de studierichting actief. Vorig schooljaar werd ze door een leerkracht geselecteerd om mee te gaan naar Lissabon in het kader van een internationaal project. Dit had ze nooit verwacht. Sinds haar aankomst in onze school had ze zich inderdaad wel laten kennen. Je kon met haar moeilijk tot een open gesprek komen. Zelden keek ze je aan. Als bliken elkaar toevallig kruisten, als ze wilde checken als je haar in het gesprek nog aankeek, draaide ze ostentatief het hoofd weg.

In het 5de jaar kon ze ontloffen. Was me dat een furie. Soms begrepen we de ernst van de oorzaak niet. In feite moesten we dit niet begrijpen, als we maar eerbied hadden voor haar nood om woede te uiten. Want er was blijkbaar wel heel veel gebeurd. Van dergelijke jonge mensen zeggen we dat ze affectief en emotioneel gestoord zijn. Dit zijn rasrecht gedeïnfieerde CLB-klanten.

Klara werd echter al sinds haar aankomst op de nieuwe school door haar leerkrachten 'gezien', mee uitgenodigd, gewaardeerd dankzij en ondanks. Merkwaaardig hoe je dan ook medeleerlingen ziet evolueren in geduld, verdraagzaamheid, vergevens- en vergetensgezindheid, herbeginnen.

In een van die crisismomenten kon ik de gesprekken leiden. Klara en haar moeder waren uitgenodigd voor overleg. Klara was nu echt tegenover de leerkracht Godsdienst bijzonder te keer gegaan. En, ook al bedoelsten leerkrachten Godsdienst het allen en zonder onderscheid bijzonder goed, mild, sociaal, ... eens over de grens, is het ambt Godsdienstleerkracht een bijzonder ambt.

Nu kon het echt niet meer. Ver, heel ver over de grens van begrip, mededogen, kansen, respect, ... en alle mooie woorden van een schoolvadecum. Nu, ja nu???

Het werd een bijzonder gesprek. Toen we samen de ernst van het grensoverschrijdend gedrag van Klara inzagen, ook de onernst, ook de drive in woede die heel sterk in explosie overtrof wat de oorzaak was, toen we dit inzagen, durfden we praten over het nu.

"Hoe voel jij je nu? Wat gaat er nu in je om? Wens je verder te praten met je directeur en de leerlingencoach? Je mag nu ook kiezen om met rust gelaten te worden. Zou je wensen om het opnieuw 'aan' te maken met je leerkracht?"

"Och ja, dit kan toch niet meer. Ik ben veel te ver gegaan."

"Klara, kan je horen dat wat je zegt op dit moment jouw mening is. Als we willen weten als dit echt zo is, dan stel ik voor dat we het vragen aan je leerkracht Godsdienst. Kan je erin komen dat ik haar telefoonnummer ga zoeken, dat ik haar opbel en dan aan jou doorgeef? Wil je dit proberen?"

Een voorzichtige knik in de goede richting.

Op mijn bureel wil ik de leerkracht Godsdienst 'verkennen'. Een aftastend telefoontje. De evolutie van het gesprek met Klara en haar moeder. De toestemming van Klara om nu te verkennen hoe de leerkracht Godsdienst de zaken nu ziet. Mijn insteek is dat de leerkracht Godsdienst heel authentiek bij zichzelf mag blijven en me mag aangeven dat het voor Klara op dit moment 'gedaan' is.

Leerkrachten Godsdienst vormen een bijzonder ambt. "Oké, als Klara dit wilt, laat ze maar bellen." Klara neemt de uitdaging aan en belt op de gang met de leerkracht Godsdienst.

Ondertussen vraag ik aan moeder als er in het jonge leven van Klara echt erge dingen gebeurd zijn. Klara geeft me de indruk een bijzonder laag zelfbeeld te hebben en bijzonder getraumatiseerd te zijn. Vandaar wellicht die woede-explosies: de bron om te leven is met rotzooi gedicht en de levensdrang is reflexmatig en explosief geworden.

Moeder geeft me aan dat Klara enkele jaren geleden en gedurende enkele jaren door een broer werd verkracht. Die broer is nu weg van huis. Het probleem is daardoor opgelost?! Ik geef aan moeder aan dat ze me bijzonder belangrijke informatie aangeeft, waarmee ik heel discreet wens om te gaan. Op mijn vraag om in het gesprek daarover met Klara te praten, vraagt moeder me om dit niet te doen. Ik respecteer dat. Als Klara door een regelmatige explosie in een veilige schoolomgeving de dingen kan verwerken en zich opnieuw erkend en herkend weet, dan zijn misschien zoveel gesprekken niet nodig en kan ze zelfredzaam verder?

Klara komt binnen. "I is geregeld." "Schitterend."

Eca

Wil je graag ook een tekening van Jef en Lien bij je getuigenis? Stuur je verhaal dan maar op!

Brief vanuit Palestinië (15 mei 2012)

Vierenzestig jaar geleden, een dag zoals vandaag, had ik een huis, had ik een dorp, had ik een land, had ik een land. In één nacht is alles verdwenen. God gaf het aan anderen...??? Dat is wat mij werd gezegd. Bijna 800.000 mensen zijn ontworfeld en ongeveer 530 Palestijnse dorpen zijn vernietigd. Dit is de ogen van de Verenigde Naties en in samenwerking met wat de democratische wereld wordt genoemd, en met de rechtvaardiging van de Holocaust. En daarna zijn er meer dan 100 VN-resoluties genomen voor de rechten van de Palestijnen om naar hun huizen terug te keren.

Wij vinden dat het systeem van de nieuwe wereld op onrechtvaardige en selectieve maatregelen is opgebouwd. Ik ben nog altijd een vluchteling, ik probeer nog altijd vredevol en geweldloos te zijn. Maar ik vraag en strijd nog altijd ook om terug naar mijn dorp Zakaria terug te keren, omdat het recht om terug te keren volgens mij niet alleen een nationaal recht is, maar ook een individueel recht dat vermeld is in de Verklaring van de Mensenrechten:

- artikel 13:

1. Ieder heeft het recht vrijheid van beweging en van woonst te hebben binnen de grenzen van iedere staat
2. Ieder heeft het recht eender welk land te verlaten, onder andere het zijne of hare, en terug te keren naar zijn of haar land.

- artikel 15:

1. Ieder heeft recht op een nationaliteit.
2. Niemand zal willekeurig van zijn of haar nationaliteit beroofd worden of het recht om van nationaliteit te veranderen ontzegd worden.

Maar misschien moeten daar enkele uitzonderingen in geplaatst worden, zoals de Palestijnen, omdat wij gedwongen geweest zijn onze huizen te verlaten en in vluchtelingenkampen te leven, en niet de toelating krijgen terug te keren. Misschien is dit omdat er een sterke Joodse lobby is in het congres in de VS, en een schuldgevoel van de Europeanen ten opzichte van de Joden voor de Holocaust. En zo moeten wij de Palestijnen dan maar ons leven in Diaspora aanvaarden, en onze rechten laten vallen, en verder leven in vluchtelingenkampen, om plezier te doen aan het Congres van de VS, en om Europa niet te herinneren aan de schuldgevoelens voor de Holocaust.

Maar jammer genoeg, al probeerde ik nog zoveel, ik kan niet en zal nooit in staat zijn mijn dorp te vergeten of mijn recht om terug te keren, en ik denk dat iedere generatie van Palestijnen die er komt zich sterk zal blijven inzetten voor de Palestijnse zaak. Wij vragen evenwaardig te worden behandeld als anderen, niet als minderen.

Voor vrede en verzoening,

Dr. Noah Salameh
Directeur van het Centrum voor Conflictoplossing en Verzoening
Alquds St. Bethlehem- Palestina, www.ccr-pal.org

*****

Is er iemand die ons een soortgelijke Israëlische brief opstuurt? Vanuit eigen funderingen (gevoelens, ervaringen, noden, ...), niet aanvallend, met ik-boodschappen en niet met jij-boodschappen. Dan publiceren we die in onze volgende Nieuwsbrief en kunnen we de beide kanten naast elkaar in Evenwaardigheid een plaats geven.

Weg van de hoop

Diep in ons zelf dragen we hoop: als dat niet het geval is, is er geen hoop.

Hoop is de kwaliteit van de ziel en hangt niet af van wat er in de wereld gebeurt. Hoop is niet voorspellen of vooruitzien. Het is een gerichtheid van de geest, een gerichtheid van het hart, voorbij de horizon verankerd.

Hoop in hetzelfde diepe en krachtige gevoelens is niet hetzelfde als vreugde omdat alles goed gaat of bereidheid je in te zetten voor wat succes heeft.

Hoop is ergens voor werken omdat het goed is, niet alleen omdat het kans van slagen heeft. Hoop is niet hetzelfde als optimisme, evenmin de overtuiging dat iets goed zal aflopen. Wel de zekerheid dat iets zinvol is afgezien van de afloop, het resultaat.

Vaclav Havel (1936-2011)

Een paar reacties na de vormingsdag 'Preventie en geweldloze hantering van conflicten in relaties tussen volwassenen' op 21 januari 2012

De artikelen van Pat Patfoort die ik gelezen had waren de aanleiding om me voor de vormingsdagdag op te geven. Ik heb Pat ervaren als een beweging, betrokken vrouw als het gaat om verbinding tussen mensen. Ze is een enthousiast verteller. Haar uitleg bij het MmE-denken, de praktische voorbeelden en de oefeningen die zij hierbij aanbiedt dienen mij in mijn persoonlijke contacten om te eerder bewust te worden van mijn reactie evenals de reactie van anderen in een conflictueuze situatie. Dit maakt het voor mij gemakkelijker om met giraffe-oren (vanuit het gedachtegoed van Marshall Rosenberg) te luisteren, zowel naar mezelf als naar de ander. Tevens kan ik het in mijn werk gebruiken als het gaat om overlevingsstrategieën, die we blijkbaar ooit nodig hadden, maar waar we nu meer last van ondervinden dan dat ze bijdragen aan verbinding, met onszelf en met de ander.

Een inspirerende dag met handvatten om mee aan de slag te gaan. Dank daarvoor!

Maanden later ben ik nog steeds enthousiast en ik kan zeggen, dagelijks mee bezig. Ik hoop dat je veel mensen zo op je pad krijgt, en ik wens jou veel succes!

Saskia Lemmens (Nl)

*****

Ik had uw boeken al gelezen en was daar al zo door geraakt, dat ik juist daarom naar België wilde komen om de vormingsdag mee te maken. Het was een plezierige dag waarin openheid en respect centraal stond. Dit maakte het mogelijk dat iedereen met persoonlijke voorbeelden kwam, die vervolgens mooi in het licht van het Meerdere-mindere principe en het Evenwaardigheidsmodel bekeken konden worden.

Ik ben een beginner in het gebruik van Gewelddiende Communicatie, maar meer dan ooit, overtuigd dat dit een mooi pad is om te gaan. Het heeft een plekje in mijn hart gekregen en dat wil ik graag met anderen delen.

Het was een leerzame dag die ik niet had willen missen en die ik een ieder wil aanbevelen.

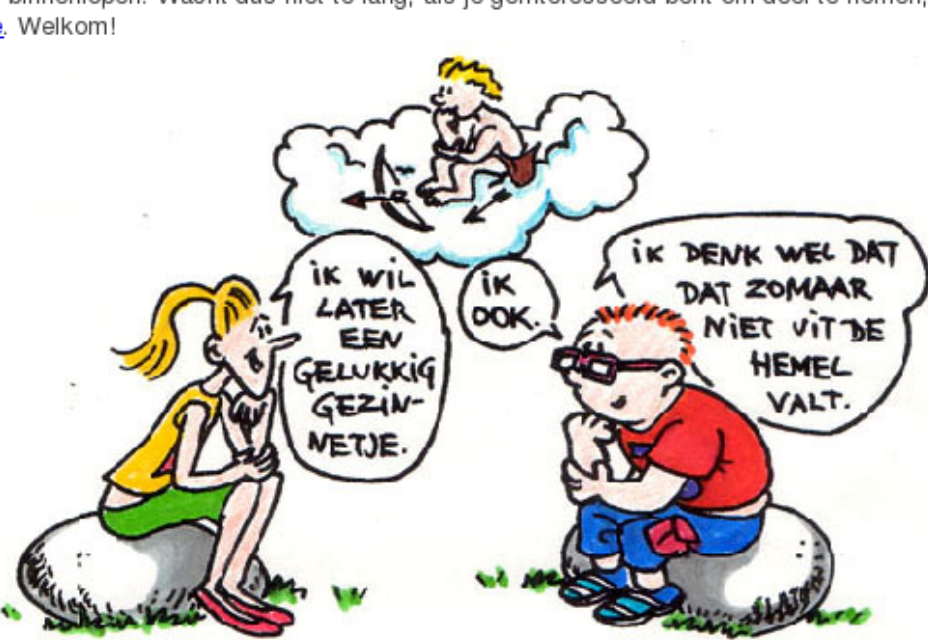
Marja van Oost (Nl)

Ons nieuw traject

In het najaar, vanaf oktober 2012, organiseren we opnieuw een traject van 6 zaterdagen. Deze keer is het een bijzonder thema: 'Opbouw van een evenwaardige koppelrelatie als basis voor geweldloze opvoeding'. De sessies zullen afwisselend in Mechelen en in Deinze doorgaan, startend in Deinze, op volgende data: 13 oktober 2012, 17 november 2012, 15 december 2012, 19 januari 2013, 23 februari 2013 en 23 maart 2013, telkens van 9u30-17u00.

Mees informatie over de inhoud van dit traject: zie in onze agenda op onze website www.devuurbloem.be. Prijs per deelnemer: 395,- €.

De inschrijvingen zijn aan het binnenlopen. Wacht dus niet te lang, als je geïnteresseerd bent om deel te nemen, om je in te schrijven via onze website www.devuurbloem.be. Welkom!

Agenda voor het najaar

- Ma 11-06-2012 Praatforum, in Brugge, 19u30-22u00
- Ma 10-09-2012 Praatcafé, in Brugge, 19u30-22u00
- Za 22-09-2012 Voordracht 'Ouder worden, euthanasie en geweldloosheid', in Gent, 13u00-15u30
- Za 29-09-2012 Dag 'Preventie en geweldloze hantering van conflicten in relaties tussen volwassenen', in Mechelen, 09u30-17u00
- Za 06-10-2012 Dag 'Preventie en geweldloze hantering van conflicten in de opvoeding', in Deinze, 09u30-17u00
- Zo 07-10-2012 Voordracht 'Ouder worden, euthanasie en geweldloosheid', in Sint-Niklaas, in de voormiddag
- Ma 08-10-2012 Praatforum, in Brugge, 19u30-22u00
- Za 13-10-2012 Start traject van 6 zaterdagen 'Opbouw van een evenwaardige koppelrelatie als basis voor geweldloze opvoeding', afwisselend in Mechelen en Deinze, begel.: Pat Patfoort
- Ma 12-11-2012 Praatcafé, in Brugge, 19u30-22u00
- Do 22-11-2012 Voordracht 'Ouder worden, euthanasie en geweldloosheid', in Eeklo, om 20u00
- Za 24-11-2012 Themadag/Verdiepingsdag 'Evenwaardige en geweldloze communicatie', in Mechelen, 9u30-17u00
- Za 01-12-2012 Themadag/Verdiepingsdag 'Opbouwen van innerlijke kracht' in Deinze, 9u30-17u00
- Ma 10-12-2012 Praatforum in Brugge, 19u30-22u00

Voor meer inlichtingen: zie www.devuurbloem.be

In naam van ons hele Vuurbloemteam wens ik je een prachtige en deugddoende zomer.

Pat Patfoort
Voorzitter en trainster

Werken mee aan deze Nieuwsbrief: Etienne, Jean, Malik, Marie-Jeanne, Marja, Marleen, Mayke, Melike, Noah, Noore, Pat, Paul, Saskia.

Vormgeving: Malik Weyns.